

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1r-20/20
Glodeni)

Judecătoria Drochia (sediul

Judecător

A.Țihonschi

DECIZIE În numele Legii

07 iulie 2020

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Talpa Ion

Judecătorii

Șleahtițki Svetlana și Mironov Oxana

Cu participarea:

Procurorului

Bodareu Octavian

avocatului

Grijuc Victor

A judecat în ședință publică în ordine de recurs, recursul procurorului Procuratura Anticorupție Oficiul Nord, Igor Pasat, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 26.12.2019, pe cauza penală în privința:

Mariniuc Vitalie *****, IDNP *****, născut la *****, originar din domiciliat în *****, moldovean, cetățean al RM, studii superioare, căsătorit, un copil minor la întreținere, fără antecedente penale, supus militar;

- Învinit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod Penal.

Termenele de judecare a cauzei:

1. Instanța de fond: 30.10.2019 – 26.12.2019.

2. Instanța de recurs: 23.01.2020 – 07.07.2020.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de argumentele recursului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 26.12.2019, Mariniuc Vitalie ***** a fost recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod Penal și în baza acestei Legi i s-a aplicat pedeapsa penală sub formă de amendă în mărime a 400 (patru sute) unități

convenționale, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de a exercita anumită activitate.

În privința corpurilor delictive – 10 bancnote cu valoarea nominală a câte 200 lei fiecare cu următoarele serii și numere: 301546 G.0150, 609388 G. 0085, 977601 G.0019, 777651 G.0088, 041698 G. 0139, 674631 G.0094, 094532 G. 0075, 654988 G.0084, 711804 G. 0061, 093606 G. 0087, ce se păstrează la materialele cauzei penale, de restituit lui Ropot Boris la intrarea sentinței în vigoare; bani în sumă de 13 lei, ce se păstrează la materialele cauzei penale, de restituit lui Mariniuc Vitalie la intrarea sentinței în vigoare; 4 purtători de informație CD-R care conțin înregistrări audio și imagini video a acțiunilor de urmărire penală, anexate la dosar, s-a dispus păstrarea în continuare la materialele cauzei penale.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că **Mariniuc Vitalie**, activând în funcția de inspector superior al Direcției Control Fiscal Operativ nr.1 al Direcției Generale Administrare Fiscală Nord, numit în funcția respectivă în baza ordinului 71-p din 21.03.2017 al șefului Serviciului Fiscal de Stat, acționând intenționat și din interes material, fiind permanent abilitat în instituția nominalizată de stat cu anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcției publice de execuție prevăzute de fișa postului de serviciu, inclusiv cu atribuția de documentare sub toate aspectele, obiectivă, imparțială și în termeni rezonabili a faptelor cu privire la încălcarea Codului Contravențional și Codului Fiscal de către persoane fizice și juridice, în strictă conformitate cu actele normative în vigoare, fiind în acest mod în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal, persoană publică, acceptînd concomitent benevol restricțiile impuse de prevederile Legii integrității nr.82 din 25.05.2017 pentru a nu comite acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup sau alte interese decît cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, acționînd în mod intenționat și din interes material, a comis infracțiune de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

Astfel, el începînd cu a doua jumătate a zilei de 04.09.2019, avînd în procedura sa de exercitare Decizia privind inițierea controlului nr.DICF 59945/03 din 03.09.2019 la Întreprinderea Individuală „ROPOT” amplasat în or.Glodeni, str.Suveranității, 13D, efectuînd împreună cu colegul său Reaboii Roman, un control neplanificat prealabil la fața locului prin metoda verificării operative și constatînd nepredarea premeditată, de către vânzătoarea Ropot Tatiana, a bonului de casă în valoare de 66 lei, prin ce au fost încălcate prevederile Hotărârii Guvernului nr.141 din 27.02.2019, faptă prevăzută de art. 293¹ alin.(4) Cod contravențional, pasibilă de pedeapsă cu amendă în mărime de la 18 la 42 unități contravenționale care conversat în bani constituie de la 900 până la 2100 lei,

acționând în mod intenționat și din interes material, după depistarea mai multor încălcări ale Codului Contravențional și Codului Fiscal la agentul economic respectiv cum ar fi depistarea „existenței excedentului de mijloace bănești în caseta (sertarul) pentru bani a mașinii de casă și control”, contravenție prevăzută de art.293¹ alin.(5) CC, sub pretextul adoptării unei decizii favorabile administratorului ÎI „Ropot” Ropot Boris și aplicării unei amenzi mai blânde doar pentru o încălcarea stabilită în cadrul controlului fiscal, a pretins de la Ropot Boris, bunuri sub formă de valori valutare ce nu i se cuvin și anume suma de 2000 lei, și anume invocând faptul că urmează a fi transmiși câte 1000 lei pentru fiecare angajat implicat la efectuarea controlului, pentru a nu îndeplini acțiuni ce țin de obligațiile sale de serviciu, exprimate prin nedocumentarea obiectivă a încălcărilor stabilite și în consecință stabilirea unei amenzi minime, doar pentru o singură încălcare, bani pe care i-a primit personal de la Ropot Boris la 04.09.2019 aproximativ la orele 16:30 în preajma magazinului alimentar ÎI „Gurschii Jemciușin” amplasat în or.Glodeni, str. Suveranității, 21 fapt după care la ora 16³⁵ a fost reținut de către colaboratorii DGT Nord a Centrului Național Anticorupție.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului Mariniuc Vitalie întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.324 alin.(4) Cod Penal, după indicii calificativi: *coruperea pasivă, adică pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de bani ce nu i se cuvin, pentru sine și altă persoană, pentru a nu îndeplini acțiuni ce țin de obligațiunile ei de serviciu, acțiuni săvârșite în proporții ce nu depășesc 100 u.c.*

3. Sentința instanței de fond a fost contestată cu recurs de către procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Igor Pasat, prin care solicită admiterea cererii de recurs, casarea sentinței Judecătoriai Drochia (sediul Glodeni) din 26.12.2019, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia Mariniuc Vitalie să fie recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal și în baza acestei Legi să-i fie numită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul, de a ocupa funcții publice în instituțiile publice de Stat pe un termen de 2 ani, iar copririle delictelor de păstrat în continuare la materialele cauzei penale.

În argumentarea solicitărilor invocate în recurs, acuzatorul de stat a invocat obiecții în privința concluziei instanței de fond de neaplicare față de Mariniuc Vitalie a pedepsei complementare privarea de dreptul de a ocupa funcții publice. Remarcă asupra faptului că la momentul comiterii infracțiunii, inculpatul activa în funcție de inspector superior a DCF operativ nr.1 a DGAF Nord.

Astfel, acuzarea menționează faptul că instanța de judecată la individualizarea pedepsei în cazul din speță urma să aplice în privința lui Mariniuc Vitalie pedeapsa complementară obligatorie, or, la momentul comiterii infracțiunii

inculpatul era persoană ce deține funcție publică, iar caracterul infracțiunii comise în timpul obligațiilor de serviciu și anume cel de cupiditate, de a intra în posesia unei recompense ce nu i se cuvine pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcțiilor sale, a adus atingere imaginii Serviciului Fiscal de Stat.

Acuzarea notifică că, în cazul infracțiunilor de corupție și conexe corupției noțiunea ”gravitatea infracțiunii săvârșite” la individualizarea pedepsei trebuie de înțeles în sensul că aceste infracțiuni comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă pericol însemnat și grav pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora. Reieșind din circumstanțele realtate, precum și faptul că prin acțiunile infracționale inculpatul a adus atingere gravă imaginii Serviciului Fiscal de Stat, al Republicii Moldova, conchide în privința necesității aplicării de către instanța de judecată a pedepsei complementare.

De asemenea menționează că atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul examinării cauzei penale în instanța de judecată nu au fost constatate circumstanțe atenuante excepționale de natură să fie înlăturată pedeapsa complementară obligatorie, unica circumstanță atenuantă fiind comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, însă circumstanțe excepționale la caz nu au fost identificate. În sensul dat remarcă prevederile Hotărîrii Explicative a Plenului CSJ nr.8 din 11.11.2013 ”cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”. La caz a mai menționat că aceleași circumstanțe atenuante au stat la baza aplicării pedepsei cu amendă în limita minimă și aplicării art.79 Cod penal, astfel aeclorași circumstanțe acordându-se dubla valență. Recurentul a mai atras atenție și asupra faptului că în dispozitivul sentinței instanța nu a menționat în baza cărei norme a înlăturat pedeapsa complementară obligatorie.

4. Procurorul participant la proces, Octavian Bodareu a susținut recursul declarat și a solicitat admiterea acestuia în temeiul cerințelor și argumentelor invocate în cererea de recurs.

În ședința instanței de recurs inculpatul Mariniuc Vitalie a solicitat respingerea recursului declarat de procuror, cu menținerea sentinței instanței de fond.

În ședința instanței de recurs apărătorul Grijuc Victor, în interesele inculpatului a solicitat respingerea recursului declarat de partea acuzării, din considerent că este nefondat, cu menținerea sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 26.12.2019.

5. Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținând cont de opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că, recursul procurorului urmează a fi admis, casată parțial sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 26.12.2019 în partea stabilirii pedepsei

complementare, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această latură potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Colegiul își întemeiază soluția adoptată în temeiul art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, conform căruia (1) *Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parțial sau integral, și ia una din următoarele decizii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri.*

La fel, în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal reține dispozițiile art.448 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora *Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

6. În această ordine de idei, Colegiul ține să menționeze că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art.364¹ CPP, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate în corespundere cu alin.(3) a normei indicate de către inculpatul Mariniuc Vitalie prin cererea depusă personal pînă la începerea cercetării judecătorești pe caz.

Instanța de fond, chestionînd inculpatul Mariniuc Vitalie în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art.364¹ alin.(4) CPP, prin încheiere a admis cererea inculpatului pe motiv că, din probele administrate rezultă că, fapta este stabilită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuînd cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz.

Inculpatul Mariniuc Vitalie depunînd în instanța de fond declarații consecvente referitor la fapta comisă, a recunoscut pe deplin vinovăția adusă în comiterea infracțiunii imputate.

7. Făcînd o apreciere obiectivă a aspectelor de fapt și de drept ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală, Colegiul ajunge la concluzia privind legalitatea sentinței adoptate în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Mariniuc Vitalie în baza art.324 alin.(4) Cod Penal, după indicii calificativi: *coruperea pasivă, adică pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de bani ce nu i se cuvin, pentru sine și altă persoană, pentru a nu îndeplini acțiuni ce țin de obligațiunile ei de serviciu, acțiuni săvîrșite în proporții ce nu depășesc 100 u.c.*

Colegiul penal, consideră poziția adoptată de instanța de fond, pe marginea neaplicării pedepsei complementare, ca fiind una pripită, în condițiile în care a fost dată o supraapreciere circumstanțelor atenuante existente în cauza examinată.

8. În acest sens, Colegiul penal atestă că dispozițiile art.75 alin.(1) și (2) Cod penal, stipulează că, *persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i*

se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În aceeași ordine de idei, se mai remarcă că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia, de aceea persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

Conform art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul penal statuează că pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

9. Prin sentința Judecătoriei Dorchia (sediul Glodeni) din 26.12.2019, s-a aplicat inculpatului Mariniuc Vitalie ca pedeapsă principală amenda în mărime de 800 u.c., echivalentul a 40 000 (patruzeci mii) lei. Colegiul penal, consideră echitabilă și rezonabilă pedeapsa principală aplicată inculpatului în cuantumul stabilit prin sentință, suficientă pentru îndeplinirea finalității legii penale, urmărind

restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni. Aprecierea mărimii pedepsei aplicate fiind susținută de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod penal, precum și nu în ultimul rând, de circumstanțele atenuante ce țin de personalitatea infractorului.

Concluzia instanței de fond privind aplicarea în privința inculpatului Mariniuc Vitalie a pedepsei complementare, adică fără privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de a exercita anumită activitate. De altfel, art.324 alin.(4) Cod penal, determină obligativitatea aplicării pedepsei complementare în cazul stabilirii pedepsei pentru comiterea infracțiunii sancționate de acest articol. Art.324 alin.(4) Cod penal prevede – *coruperea pasivă, adică pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de bani ce nu i se cuvin, pentru sine și altă persoană, pentru a nu îndeplini acțiuni ce țin de obligațiunile ei de serviciu, acțiuni săvârșite în proporții ce nu depășesc 100 u.c, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.*

10. Potrivit art.79 alin.(1) Cod penal, *Ținînd cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Alin.(1¹) al aceluiași articol statuează: Poate fi considerată excepțională atît o circumstanță atenuantă, cît și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1).*

Colegiul penal menționează că, legea penală nu prevede o listă expresă și exhaustivă a circumstanțelor considerate drept circumstanțe excepționale, însă reieșind din textul art.79 Cod penal, la acestea se atribuie circumstanțele atenuante sau cumulul de asemenea circumstanțe care reduc esențial gravitatea faptei și consecințele acesteia, gradul sau pericolul social al inculpatului.

11 . Astfel, reieșind din raționamentul dedus, raportat situației de fapt din speța prezentei cauze, Colegiul penal consideră, că nu sunt constatate circumstanțe care ar determina neaplicarea pedepsei complementare în privința inculpatului Mariniuc Vitalie. Or, pentru aplicarea art.78 alin.(2), art.79 alin.(1) Cod penal, în împrejurările în care s-a desfășurat fapta prejudiciabilă sau în datele privind personalitatea infractorului trebuie să existe careva circumstanțe, particularități, situații sau stări ale lucrurilor, care ar reprezenta ceva deosebit, ieșit din comun sau care ar constitui excepție de la starea lor obișnuită, de la personalitatea

inculpatului. Prin aceste afirmații, nu este negat faptul existenței cărorva circumstanțe atenuante, însă privite prin spectrul capacității de diminuare a pericolului adus valorilor juridice ocrotite de art.324 Cod penal, circumstanțele atenuante existente nu au potența de a fi reținute ca circumstanțe excepționale, care să determine neaplicarea pedepsei complementare – privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, în privința inculpatului Mariniuc Vitalie.

12. Ținînd cont de circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că, instanța a dedus o concluzie pripită în sensul neaplicării pedepsei complementare în temeiul art.79 alin.(1) Cod penal, ca urmare a constatării circumstanțelor excepționale care țin de personalitatea inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal consideră întemeiate argumentele acuzatorului de stat invocate în recursul depus și constată insuficiența circumstanțelor reținute de instanța de fond, apreciate ca circumstanțe în sensul art.79 Cod penal, în temeiul cărora inculpatul să fie exonerat de pedeapsa complementară prevăzută de art.324 alin.(4) Cod penal.

Sub aspectul celor menționate și reținute, Colegiul constată temeinicia recursului declarat de procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Igor Pasat, Colegiul va admite recursul declarat ca fiind fondat și întemeiat, cu casarea sentinței în latura pedepsei complementare.

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.b), art.417, 418 CPP, Colegiul penal

DECIDE :

Recursul procurorului în Procuratura Anticorupție Oficiul Nord, Igor Pasat, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 26.12.2019 pe cauza penală în privința lui **Mariniuc Vitalie ******* se admite cu casarea parțială a sentinței în cauză în partea stabilirii pedepsei complementare, cu pronunțarea unei noi hotărîri în această latură potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Se dispune privarea lui **Mariniuc Vitalie *******, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal, de dreptul de a ocupa funcții publice în instituțiile publice de Stat pe un termen de 2 ani.

În rest dispozițiile sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 26.12.2019 se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de ședință, judecător

Judecătorii